

6. Fruktov, A.L., & Travin, Y.G. (1989). Race walking. In N.G. Ozolin, V.I. Voronkin, Y.N. Primakov (Eds.), Track and field: [textbook for physical culture institutions] (pp. 312-334). Moscow: Physical Culture and Sport. [in Russia].
7. Gomez-Ezeiza, J., Torres-Unda, J., Tam, N., Irazusta, J., Granados, C., Santos-Concejero, J. (2018). Race walking gait and its influence on race walking economy in world-class race walkers. *Journal of Sports Sciences*, 36(19), 2235-2241. <https://doi.org/10.1080/02640414.2018.1449086>
8. Hanley, B., Bissas, A., Drake, A. (2013). Kinematic characteristics of elite men's 50 km race walking. *European Journal of Sport Science*, 13(3), 272-279. <https://doi.org/10.1080/17461391.2011.630104>
9. Hanley, B., Bissas, A. (2016). Ground reaction forces of Olympic and World Championship race walkers. *European journal of sport science*, 16(1), 50-56. <https://doi.org/10.1080/17461391.2014.984769>
10. Harrison, A.J., Molloy, P.G., Furlong, L.A.M. (2018). Does the McNeill Alexander model accurately predict maximum walking speed in novice and experienced race walkers? *Journal of Sport and Health Science*, 7(3), 372-377. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2016.04.010>
11. Hoga-miura, K., Hirokawa, R., Sugita, M. (2017). Reconstruction of Walking Motion without Flight Phase by Using Computer Simulation on the World Elite 20 km Race Walkers During Official Races. *Slovak Journal of Sport Science*, 2(1), 59-75.
12. Korolev, G.I. (2005). Managing preparation system in sport. By the example of preparation in race walking. Moscow: World of Athletes.
13. Matveyev, L.P. (2010). General sports theory and its practical aspects: textbook for physical culture institutions. Moscow: Soviet Sport. [in Russia].
14. Ostrovskiy, M.V. (2003). Video computer analysis of motions as a means of control for athlete technical skills. *Theory and Methods of Physical Education and Sport*, 1, 130-133.
15. Platonov, V.N. (2015). System of athletes' preparation in the Olympic sport. General theory and its practical applications: textbook [for coaches]. Kiev: Olympic Literature Publishing House. [in Ukraine].
16. Sovenko, S. (2016). Technique and Tactics of Elite Male Race Walkers. *New studies in athletics*, 3-4, 91-100.
17. Sovenko, S.P., Andrushchenko, Y.M., Solomin, A.V., Vinogradov, V.E. (2018). Race walking. Kiev: NVF, Slavutych-Delfin. [in Ukraine].
18. Sovenko, S. (2022). Technique characteristics of 13–15-year-old female athletes specializing in race walking at the stage of preliminary basic preparation. *Journal of Physical Education and Sport*, 22(1), 85-90. <https://doi.org/10.7752/jpes.2022.01010>
19. Tucker, C.B., Hanley, B. (2020). Increases in speed do not change gait symmetry or variability in world-class race walkers. *Journal of Sports Sciences*, 38(24), 2758-2764. <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1798730>
20. Vinogradova, O.A., Sovenko, S.P. (2020). Improving technical fitness of race walkers on the basis of special exercises to focus on key parameters of movements. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 24(2), 100-105. <https://doi.org/10.15561/26649837.2020.0208>

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163),04

Анастасова О.Ю.
кандидат педагогічних наук, доцент
Бердянський державний педагогічний університет
Самсутіна Н.М.
кандидат педагогічних наук, доцент
Бердянський державний педагогічний університет
Митяненко Ю.В.
старший викладач
Бердянський державний педагогічний університет

МОНИТОРИНГ СФОРМОВАНОСТІ КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТУ ЗДОРОВ'ЯФОРМУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті на основі аналізу та узагальнення літературних джерел визначено необхідність формування здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Проаналізовано різні підходи до формування ціннісного ставлення до власного здоров'я і здоров'я підростаючого покоління в умовах освітнього процесу. Мета наукової статті полягає у проведенні моніторингу сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Відповідно до мети визначено такі завдання: проаналізувати дані наукової та методичної літератури щодо проблеми формування когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури; дослідити результати сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Для проведення моніторингу сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження здоров'яформувальних технологій у освітній процес закладів загальної середньої освіти ми використовували параметричний статистичний критерій Ст'юдента.

Результати статистичної обробки даних наукового дослідження свідчать, що всі рівні сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури на кінець

педагогічного експерименту в експериментальній групі були значно вищі, ніж у контрольній групі.

Ключові слова: педагогічний експеримент, когнітивний компонент, здоров'яформувальна компетентність, майбутні учителя фізичної культури, рівні сформованості, заклади загальної середньої освіти.

Anastasova O.Yu. Samsutina N.M., Mytyanenko Yu. V. Monitoring the formation of the cognitive component of the health-forming competence of future physical education teachers. In the article, based on the analysis and generalization of literary sources, the need for the formation of health-forming competence of future physical culture teachers is determined. Various approaches to the formation of a valuable attitude to one's own health and the health of the younger generation in the conditions of the educational process are analyzed.

The purpose of the scientific article is to monitor the formation of the cognitive component of the health-forming competence of future physical education teachers.

In accordance with the goal, the following tasks are defined: to analyze the data of scientific and methodical literature regarding the problem of forming the cognitive component of the health-forming competence of future physical education teachers; to investigate the results of the formation of the cognitive component of the health-forming competence of future physical education teachers.

To monitor the formation of the cognitive component of the health-forming competence of future physical education teachers before the introduction of health-forming technologies into the educational process of general secondary education institutions, we used the Student's parametric statistical criterion (the so-called t-criterion).

In order to conduct a pedagogical experiment, a representative sample of students of Berdyan State Pedagogical University, Zaporizhia National University, and M. P. Dragomanov National Pedagogical University was determined.

The results of statistical processing of scientific research data indicate that all levels of formation of the cognitive component of the health-forming competence of future physical education teachers at the end of the pedagogical experiment in the experimental group were significantly higher than in the control group.

Key words: pedagogical experiment, cognitive component, health-forming competence, future teachers of physical culture, levels of formation, institutions of general secondary education.

Постановка проблеми. Аналіз нормативних документів, а саме: Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року, Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий

спосіб життя – здорова нація», плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізація Державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти Нова українська школа дає можливість виробити єдину державну політику щодо знань, вмінь і навичок з безпеки життєдіяльності дитини у суспільстві і її здоров'язбережувальної компетентності [6, С. 14].

У Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту зазначено, що фізичне виховання та масовий спорт (спорт для всіх) виступають суттєвим чинником здорового способу життя, профілактики захворювань, організації змістовного дозвілля, формування гуманістичних цінностей різних

груп населення, створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини. Адже на законодавчому рівні був відданий пріоритет оздоровчій роботі у всіх компонентах сфери фізичної культури і спорту. Фізичне виховання є головним напрямом впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини [3, С. 7].

На сучасному етапі соціального розвитку суспільства рівень фізичної культури особистості значною мірою визначає стан адаптації індивіда в навколишньому світі. Нині успішним може бути лише фізично, духовно і морально здорова особистість. Тому однією з основних проблем загальноосвітньої школи є збереження і зміцнення здоров'я учнів, формування основ здорового способу життя. Водночас необхідність підвищення рівня рухової активності школярів в умовах швидко зростаючого потоку інформації, інтенсифікації навчальної діяльності вимагає пошуку нових шляхів організації цілеспрямованої професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, що мають певні вміння і навички в організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладів загальної середньої освіти [10].

Система підготовки майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти не завжди є результативною, тому вирішення питання розробки практичного аспекту проблеми набуло свого поширення в науково-педагогічній спільноті.

Аналіз літературних джерел. У вирішенні проблеми збереження та розвитку здоров'я дітей провідна роль належить освіті, яка сьогодні розглядається одним із головних факторів забезпечення сталого розвитку суспільства. Тому надзвичайно велика відповідальність за здоров'я нації покладається на сучасних і майбутніх учителів фізичної культури. Теоретичною основою дослідження слугують праці (О. Бескопильного [2], В. Борисенка [3], Г. Кондрацької [6], В. Мазіна [8] та ін.) про здоров'язбережувальні підходи до формування в учнів здорового способу життя. Попри значні напрацювання в цій сфері, можемо констатувати, що в педагогічних відомостях ця проблема розглядається переважно в таких ракурсах: Н. Башавець [1] здоров'язбережувальна компетентність майбутнього фахівця як основа його культури; О. Безкопильний [2] розкриває систему підготовки майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності в основній школі; І. Іваній [4] вивчає сутність здоров'язберігаючої компетентності вчителя фізичної культури; С. Кучерган [7] розглядає здоров'язберувальну компетентність як складову професійної підготовки майбутнього вчителя; Г. Остапенко [9] розкриває структурні компоненти підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації здоров'язбережувального навчально-виховного середовища загальноосвітньої школи.

Аналіз наукового доробку сучасних науковців свідчить про те, що збереження, зміцнення і формування здоров'я

дітей є одним з найважливіших завдань учителя фізичної культури, яке має стати атрибутом освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти поза його межами.

Тому актуальною проблемою є підготовка майбутніх учителів фізичної культури нової генерації, здатних на високому фаховому рівні здійснювати фізкультурно-оздоровчу роботу в освітніх закладах, цим якісно поліпшуючи соціокультурне середовище, в якому буде розвиватися наше майбутнє покоління.

Зважаючи на це, вважаємо актуальною є проблема дослідження моніторингу сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Мета статті – проведення моніторингу сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Завдання дослідження:

Проаналізувати дані наукової та методичної літератури щодо проблеми формування когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Дослідити результати сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для проведення моніторингу сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури розроблено тестові завдання з дисципліни вільного вибору "Здоров'яформувальні технології у фізичному вихованні" – для визначення рівня оволодіння майбутніми вчителями фізичної культури знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

З метою проведення педагогічного експерименту було визначено репрезентативну вибірку студентів Бердянського державного педагогічного університету, Запорізького національного університету, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Експериментальна група – 72 особи і контрольна – 88 осіб.

Дані таблиці 1.1 показують, що в контрольній групі на початок педагогічного експерименту високий рівень оволодіння майбутніми вчителями фізичної культури знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності в закладах загальної середньої освіти, спостерігався у 26,14% студентів; середній рівень – у 62,50% студентів; низький рівень – у 11,36% студентів; на кінець педагогічного експерименту – високий рівень було відмічено у 28,41% студентів; середній рівень – у 64,77% студентів; низький рівень – у 6,82% студентів.

Таблиця 1.1.

Рівні сформованості когнітивного компонента здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури (%)

Динаміка рівнів											
№ п/п	Рівень	Контрольна група, n=88					Експериментальна група, n=72				
		етапи педагогічного експерименту									
		початок		кінець		різниця у %	початок		кінець		різниця у %
		в абсолютних цифрах	у % від загальної кількості	в абсолютних цифрах	у % від загальної кількості		в абсолютних цифрах	у % від загальної кількості	в абсолютних цифрах	у % від загальної кількості	
1	Високий	23	26,14	25	28,4	2,27	19	26,38	26	36,11	9,73
2	Середній	55	62,50	57	64,7	2,27	46	63,89	44	61,11	2,78
3	Низький	10	11,36	6	6,82	4,54	7	9,73	2	2,78	6,95

Дані тестування свідчать про те, що в експериментальній групі на початок педагогічного експерименту високий рівень оволодіння знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності в закладах загальної середньої освіти, мали 26,38% студентів, середній рівень – 63,89% студентів, низький рівень – 9,73% студентів; на кінець педагогічного експерименту – відповідно 36,11% студентів (високий рівень); 61,11% студентів (середній рівень), 2,78% студентів (низький рівень).

Кількість студентів з високим рівнем оволодіння знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності в закладах загальної середньої освіти, збільшилася в контрольній групі відповідно на 2,27%, в експериментальній – на 9,73%.

У контрольній групі збільшилася кількість студентів із середнім рівнем оволодіння знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності в закладах загальної середньої освіти на 2,27%, а в експериментальній зменшилася на 2,78%.

Кількість студентів з низьким рівнем оволодіння знаннями, необхідними для забезпечення

здоров'яформувальної діяльності в закладах загальної середньої освіти контрольній групі зменшилася на 4,54%, в експериментальній групі – на 6,95%.

Аналіз результатів дослідження, представлених у таблиці 1.2 свідчить про те, що на початок педагогічного експерименту не спостерігалось істотної відмінності між середнім значенням показника оволодіння знаннями студентів експериментальної (15,49 балів) і контрольної (16,25 балів) груп.

Таблиця 1.2

Середнє значення показника оволодіння майбутніми вчителями фізичної культури знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності на початку експерименту

Експериментальна група n=72		Контрольна група n=88		Ймовірність	$t_{емп.}$	$t_{теор.}$	Відмінність
Середнє значення	Середнє квадратичне відхилення середнього значення	Середнє значення	Середнє квадратичне відхилення середнього значення				
15,49	6,54	16,25	4,76	0,99	2,05	2,62	немає

Аналіз результатів таблиці 1.3 свідчить про те, що на кінець педагогічного експерименту спостерігається істотна відмінність між середнім значенням показника оволодіння знаннями студентів експериментальної і контрольної груп (відповідно 20,32 і 17,41 балів).

Таблиця 1.3.

Середнє значення показника оволодіння майбутніми учителями фізичної культури знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності на кінець експерименту

Експериментальна група n=72		Контрольна група n=88		Ймовірність	$t_{емп.}$	$t_{теор.}$	Відмінність
Середнє значення	Середнє квадратичне відхилення середнього значення	Середнє значення	Середнє квадратичне відхилення середнього значення				
20,32	6,02	17,41	5,43	0,99	7,86	2,62	є

Отже, оскільки $t_{емп.} > t_{теор.}$ то приймається альтернативна гіпотеза: рівень оволодіння майбутніми вчителями фізичної культури знаннями, необхідними для забезпечення здоров'яформувальної діяльності в експериментальній групі більший, ніж у контрольній.

Дані таблиці 1.2 та 1.3 свідчать про те, що відсутня істотна відмінність між середнім значенням показника оволодіння знаннями студентів контрольної групи на початок і кінець педагогічного експерименту (відповідно 16,25 і 17,41 балів).

Результати тестування студентів експериментальної групи свідчать про істотну відмінність між середнім значенням показника оволодіння знаннями на початок і кінець педагогічного експерименту (відповідно 15,49 і 20,32 балів).

Отже, на кінець педагогічного експерименту спостерігаються істотні відмінності між середнім значенням показника оволодіння знаннями студентів експериментальної і контрольної груп.

Висновки. Проаналізовано дані наукової та методичної літератури щодо проблеми формування когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Досліджено результати сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Моніторинг одержаних результатів у процесі формування експерименту засвідчив ефективність запропонованих умов формування когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Результати статистичної обробки даних наукового дослідження свідчать, що всі рівні сформованості когнітивного компоненту здоров'яформувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження здоров'яформувальних технологій у освітній процес на кінець педагогічного експерименту в експериментальній групі були значно вищі, ніж у контрольній групі.

Перспективи подальших досліджень: ми вбачаємо у розробці відповідного навчально-методичного забезпечення у підготовці майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності у закладах загальної і середньої освіти.

Література

1. Башавець Н. А. Здоров'я збережувальна компетентність майбутнього фахівця як основа його культури. Наука і освіта. 2013. № 1–2. С. 120–122.
2. Безкопильний О. О. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності в основній школі: теорія та методика : монографія. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 552 с.
3. Борисенко В. (2022). Засоби фізичного виховання у формуванні здоров'язбережувальної компетентності фахівців. Освіта. Інноватика. Практика, 10(1), С. 6–15.
4. Іваній І. В. Характеристика сутності здоров'язберігаючої компетентності вчителя фізичної культури / І. В. Іваній // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – №3.– С. 18–22.
5. Карасевич С.А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти: монографія. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 204 с.
6. Кондрацька Г. Д. (2018) Шляхи формування здоров'язбережувальної компетентності у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури. International Academy Journal Web of Scholar. 10(28), Vol.2. doi: 10.31435/rsglobal_wos/31102018/6165 С.14–18.
7. Кучерган Є. В. «Здоров'язбережувальна компетентність» як складова професійної підготовки майбутнього вчителя. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Шевченка. Чернігів, 2015. Вип. 130. С. 270–273.
8. Мазін В. М. Володіння методиками оздоровчого тренінгу як фактор здоров'язбережувальної компетентності сучасного педагога / В. М. Мазін // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. 2015. Вип. 40. С. 209– 215.
9. Остапенко Г.О. Структурні компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації здоров'язбережувального навчально-виховного середовища загальноосвітньої школи / Г.О. Остапенко, О. В. Циганок С. Г. Жестков // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – №1 (7). – С. 78–85.
10. Шукатка О. В. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. № 70. Т. 4. 2020. С. 223–226.

Reference

1. Bashavets', N. A. (2013). Zdorov'yazberezhual'na kompetentnist' maybutn'oho fakhivtsya yak osnova yoho kul'tury [Health care competence of the future specialist as the basis of his culture]. Nauka i osvita, № 1–2, 120–122 [in Ukrainian].
2. Bezcopyl'nyy, O. O. (2020). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do zdorov'yazberezhual'noyi diyal'nosti v osnovnyi shkoli [Preparation of future physical education teachers for health-preserving activities in primary school] : monohrafiya. Cherkasy : CHNU B. Khmel'nyts'koho [in Ukrainian].
3. Borysenko, V. (2022). Zasoby fizychnoho vykhovannya u formuvanni zdorov'yazberezhual'noyi kompetentnosti fakhivtsiv [Means of physical education in the formation of health care competence of specialists]. Osvida. Innovatyka. Praktyka, 10(1), 6–15 [in Ukrainian].
4. Ivaniy, I. V. (2013). Kharakterystyka sutnosti zdorovyazberihayuchoyi kompetentnosti vchytelya fizychnoyi kul'tury [Characteristics of the essence of the health-preserving competence of a physical culture teacher]. Pedagogika, psykholohiya ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannya i sportu, №3, 18–22 [in Ukrainian].
5. Karasyevych, S.A. (2018). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do fizkul'turno-sportyvnoyi diyal'nosti u zakladakh zahal'noyi seredn'oyi osvity [Preparation of future teachers of physical culture for physical culture and sports activities in institutions of general secondary education] : monohrafiya. Uman' : VPTS «Vizavi» [in Ukrainian].
6. Kondrats'ka, H. D. (2018). Shlyakhy formuvannya zdorov'yazberezhual'noyi kompetentnosti u profesiiyny pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury [Ways of forming health-preserving competence in the professional training of future physical education teachers]. International Academy Journal Web of Scholar, 10(28), Vol.2, 14–18 [in Ukrainian].
7. Kucherhan, Y. V. (2015). «Zdorov'yazberezhual'na kompetentnist'» yak skladova profesiiynoyi pidhotovky maybutn'oho vchytelya [“Health-saving competence” as a component of professional training of the future teacher]. Visnyk Chernihiv's'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. Shevchenka, 130, 270–273 [in Ukrainian].
8. Mazin, V. M. (2015). Volodinnya metodykamy ozdorovchoho treninhu yak faktor zdorov'yazberezhual'noyi kompetentnosti suchasnoho pedahoha [Possession of health training methods as a factor in the health-saving competence of a modern teacher]. Pedagogika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchii i zahal'noosvitniy shkolakh : Zaporizhzhya, 40, 209– 215 [in Ukrainian].
9. Ostapenko, H. O. (2012). Strukturni komponenty hotovnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do orhanizatsiyi zdorov'yazberezhual'noho navchal'no-vykhovnoho seredovyschcha zahal'noosvitniy shkoly [Structural components of the readiness of future physical education teachers to organize a health-preserving educational environment of a comprehensive school]. Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu, 1 (7), 78–85 [in Ukrainian].
10. Shukatka, O. V. (2020). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do orhanizatsiyi fizkul'turno-ozdorovchoho seredovyschcha zakladu zahal'noyi seredn'oyi osvity [Preparation of future physical education teachers for the organization of physical culture and health environment of general secondary education institution]. Pedagogika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchii i zahal'noosvitniy shkolakh, № 70, T. 4, 223–226 [in Ukrainian].